

Hai Quả Trái Su

Lê Văn Sâm

Một chút tâm sự.

Tôi biết các bạn ai cũng có những mẩu chuyện vui buồn của đời mình cho đến bây giờ. Có lẽ chưa đến lúc các bạn viết ra.

Thời thì để tôi viết trước.

Vào tháng 8-1975, tôi bị bắt đi học tập cải tạo ở khu rừng Bờ Ngo tiếp giáp núi Đại Bình thuộc tỉnh Lâm Đồng.

Trong khu rừng chằng chịt âm u cạnh núi Đại Bình, tôi có viết 4 câu thơ

*Núi Đại Bình mây mù bao phủ
Rừng Bờ Ngo chằng chịt khắp nơi
Mưa gào, gió thét phủ trời
Nước tuôn cuộn đá sỏi mòn đường đi*

Như vậy các bạn thấy ghê sợ như thế nào rồi.

Tôi học tập được 13 tháng thì được trả về. Có lẽ họ cho rằng tôi ít có tội với cách mạng.

Với tôi, 13 tháng trong rừng như khổ hết một cuộc đời. Em trai tôi Đại Úy, 7 năm mới được thả về vì bệnh nặng. Khoảng vài tháng sau nó chết, và còn nhiều sĩ quan, công chức VNCH đi học tập cả chục năm, chuyện này các bạn cũng nghe và thấy rõ.

Khi được thả về, tôi bị chánh quyền địa phương tước quyền công dân và bị quản chế, không được đi ra khỏi thị xã Bảo Lộc.

Sân trước nhà tôi rất dài, khoảng 15m. Hai bên rào dây kẽm gai, cổng trước có 2 cánh cửa xếp. Tôi lấy dây kẽm gai gỡ bỏ các mối chốt nhọn và làm một giàn cao khoảng 2m để trồng trái su. Giàn su su trái rất nhiều, lòng thòng đến nỗi đi ra vào phải khum đầu xuống để không đụng trái su su.

Một đêm gần sáng, tôi đang ngủ, bỗng tôi nghe bà hàng xóm gọi tôi inh ỏi:

- Ông kỹ sư ơi, ông kỹ sư ơi, có ăn trộm, có ăn trộm nhà ông.

Tôi hốt hoảng chạy ra mở cửa trước thì thấy trước cổng vào có 3 bóng người, một lớn và hai nhỏ.

Lúc đó khoảng 5 giờ sáng, trời vẫn còn tối. Tôi đến gần thì thấy bà hàng xóm đang nắm chặt tay hai đứa bé khoảng 7-8 tuổi, trên vai mỗi đứa mang một cái giỏ ([giỏ xách người Thượng](#)) gần đầy trái su. Bà hàng xóm nói:

- Tụi con nhà ai mà mất dạy, để tôi gọi công an bắt chúng nó, ông lấy lại mấy giỏ su su này đi.

Bà còn ám ức nói:

- Trái su nhỏ lớn gì chúng cũng hái hết.

Tôi đến nắm tay hai đứa bé, dẫn đến trước cửa nhà. Tôi ngồi xuống trên cái băng đá, còn hai đứa bé thì đứng trước mặt tôi run sợ. Tôi nói bà hàng xóm không cần gọi công an, nhờ bà đóng lại cửa cổng dùm và không quên cảm ơn bà.

Cánh cửa cổng vừa đóng lại, hai đứa nhỏ òa lên khóc thảm thiết, quý xuống xin tôi thả chúng nó về.

Tôi chậm rãi hỏi:

- Hai đứa, ba má làm gì, sao không đi học mà đi ăn trộm.

Thằng lớn khoảng 11 tuổi vừa khóc miếu máo vừa nói:

- Ba con đi học tập cải tạo, má không có làm gì hết.

Tôi trực liên tưởng đến một trong những người tù cái tạo với tôi ở rừng Bờ Ngo là cha của hai đứa bé này. Tự nhiên đôi dòng nước mắt tôi chảy dài. Tôi còn ghen ngào hơn hai đứa bé này.

Có lẽ cả ba chúng tôi đang khóc cho số phận.

Một lúc sau như bứt xúc động, tôi hỏi một cách dịu dàng đứa lớn nhất:

- Con học lớp mấy?

Hai đứa thấy tôi dịu giọng nên không khóc nữa. Đứa lớn trả lời:

- Dạ con học lớp 5.

Tôi hỏi:

- Vậy hình chữ nhật có mấy cạnh?

- Dạ có 4 cạnh, 2 cạnh dài và hai cạnh ngắn.

Tôi hỏi:

- Làm sao tính chu vi hình chữ nhật.

Đứa lớn trả lời:

- Lấy 2 cạnh dài cộng 2 cạnh ngắn.

Tôi thấy thằng bé thông minh nhưng không thuộc bài.

Tôi nói:

- Phải lấy chiều dài cộng với chiều ngắn, hơn cho 2.

Nó dạ dạ.

Tôi bắt nó học thuộc lòng. Sau đó tôi hỏi:

- Muốn kiếm diện tích hình chữ nhật thì làm sao?

Nó úm ớ một lúc rồi nói:

- Lấy chu vi hơn cho 4

Tôi hỏi tại sao hơn 4, nó trả lời vì có 4 cạnh.

Tôi nghĩ nếu đứa nhỏ này được học hành đàng hoàng đến nơi đến chốn, sau này nó sẽ là người giỏi có đầu óc nhiều sáng tạo. Tuy nó không biết cách nào tính diện tích hình chữ nhật, nhưng cũng dựa vào hình thể hình chữ nhật mà suy đoán.

Tôi chậm rãi giải thích:

- Lấy chiều dài hơn cho chiều ngang là ra diện tích hình chữ nhật.

Tôi bắt nó học cho thuộc. Xong tôi hỏi nó mấy giờ đi học. Nó nói hôm nay Chúa Nhật không có đi học.

Tôi bật cười ra tiếng vì tôi quên hôm đó là ngày Chúa Nhật. Hai đứa thấy tôi cười thì không còn sợ như trước nữa. Tôi nói:

- Lần này bác tha cho hai con. Về nhà đi học siêng năng và giúp đỡ mẹ, không được đi ăn trộm nữa, xấu lắm. Hai đứa bé mừng rỡ dạ dạ rồi vội vã chạy ra cổng. Tôi gọi lớn:

- Đứng lại .

Chúng nó sợ hãi đứng lại.

Tôi bảo hai đứa trở lại lấy 2 gùi đựng trái su và nói:

- Đem 2 gùi trái su này về. Bây giờ là bác cho hai con, không phải ăn trộm nữa. Nói với mẹ con là của bác cho.

Hai đứa nhỏ vẫn còn sợ, rụt rè không dám lấy. Tôi phải đến mang 2 cái gùi su nặng trĩu vào vai hai đứa và bước ra mở cổng cho chúng nó đi mà lòng tôi vẫn còn thương tâm chua xót.

Lê Văn Sâm

Oklahoma City, ngày 2-20-2017

Cám ơn AH Lê Văn Sâm, dù bệnh hoạn nhưng vẫn cố gắng tham gia LT AHCC và viết rất nhiều truyện ngắn. Mong các AHCC neo gương AH Sâm viết và gửi về cho LT những truyện về dưới mái trường, kinh nghiệm mà mình gặp, v.v.

PHÀ VÀM CỐNG

*Qua phà Vàm Cống đến Long Xuyên
Nước sông im gió trông dịu hiền
Thoảng nghe có tiếng người em nhỏ
Của thưở hôm nào thật dễ thương.*

*Trên phà đông đúc người, xe cộ
Âm thanh vang dội tiếng máy kêu
Phất phơ tà áo màu trắng nhạt
Dáng vẻ diễm kiều thật dễ yêu.*

** *** **

*Chiều nay đến phà trời vừa tối
Nắng vàng nhạt tắt xa góc trời
Nước sông lầy động nghe xào sạt
Buồn trông mang máng tự bao giờ.
Người trong đêm tối đen một màu
Áo dài nhạt trắng nay ở đâu
Chim trời bạc tiếng kêu tìm bạn
Se thắt tìm tôi chút ghen ngào.*

Lê Văn Sâm

ĐÃ ĐƯỢC MUỖI NĂM

*Mười năm băng giá quê người,
Biết Em còn của một thời bên nhau?*

*Mười năm anh đã nát nhàu,
Nửa xa xôi ngóng, nửa đau thế tình,
Mười năm nửa cuộc hành trình,
Dở dang nửa mái tóc xanh trên đầu.
Mười năm anh đứng tựa lâu,*

*Hoài công chẳng thấy cái màu trời
xanh...*

*Mười năm bước quẩn bước quanh,
Đếm thời gian giọt nắng hanh cuối
ngày...*

*Mười năm anh vẫn còn đây
Trái tim vẫn đập từng giây với đời....*

*Mười năm băng giá quê người,
Biết Em còn của một thời bên nhau?...*

Lê Phương Nguyên

Trại Xuân Lộc

29/4/1994

*Kính chúc quý Thầy Cô, và quý
Ái Hữu Tiên Bồi, cùng quý Ái
Hữu và Thân Hữu một năm
mới Canh Tý Mạnh Khỏe, An
Khang và Hạnh Phúc.*